

i gang med denne tekst, der i hvert fald forudsætter samtidig flittig brug af et atlas. Det må dog siges, at behandlingen af de ikke-europæiske lande er noget mere læseværdig. Til forsvar for udgivelsen bør det siges, at den er tænkt til et studiekredsarbejde og ikke til trænede geografer.

Viggo Hansen

Louis J. Battan:

WETTER

Stuttgart 1979, VIII, 160 s., ill., 19 cm, DM 11,80. Ferd. Enke Verlag.

Formålet med den foreliggende bog, der indgår i serien Geowissen Kompakt, er tydeligvis at give en koncentreret indføring i meteorologi. Den kortfattede fremstillingsform anvendes flere steder med held, eksempelvis under beskrivelsen af strømningsmønstre og vindsystemer, mens den andre steder ikke er tilstrækkelig udtømmende. Når man bruger plads på beskrivelse af klimaklassifikation, må der også være plads til at vise Köppens inddeling.

Bogens anvendelighed som et let tilgængeligt opslagsværk er styrket ved inddragelse af et udførligt stikordsregister.

Henrik Søgaard

Bernward Hölting:

HYDROGEOLOGIE:

Einführung in die Allgemeine und Angewandte Hydrogeologie.

Stuttgart 1980, X, 340 s., ill., 20 cm, DM 26,80. Ferd. Enke Verlag.

Forfatteren angiver, at bogen skal som en oversigt over faget hydrologi, som i de senere år har udviklet sig i mere tværvideenskabelig retning fra at være en rengeologisk disciplin. Bogen er dog efter min mening for detaljeret og kompakt til at løse denne opgave. Den er snarere egnet til at give et resumé af vigtige formler og tabeller for fagfolk, medens andre kan have nytte af de mange eksem-

pler på talværdier af hydrologiske størrelser i Tyskland.

B. Hasholt

John R. Mather:

THE CLIMATIC WATER BUDGET IN ENVIRONMENTAL ANALYSIS

Lexington, Mass. 1978, XXI, 239 s., ill., 24 cm, £ 15.50. Teakfield Ltd., Farnborough.

Mathers bog om vandbalance-analyse kan betragtes som en videreføring af Thornthwaite's ide om klimaklassificering ud fra vandbalancedata.

Bogen indeholder indledningsvis en gennemgang af elementerne i vandbalancen, hvor man specielt hæfter sig ved en simpel og effektiv model til bestemmelse af afstrømning. I de følgende afsnit behandles vandbalancens betydning for jordbundsudvikling og planteproduktion. Den humane påvirkning af vandbalancen, eksempelvis i form af urbanisering, behandles indgående i bogens sidste afsnit.

Bogens styrke ligger i, at det lykkes forfatteren på inspirerende vis at gennemarbejde de enkelte metoder til beregning af vandbalancen.

Specielt værdifuld vil bogen nok vise sig at blive for den, som arbejder med problemstillinger af denne art i områder med begrænset datamateriale.

H. Søgaard

Charles D. Sopher, Jack V. Baird:
SOILS AND SOIL MANAGEMENT

Reston, Va. 1978, XII, 238 s., ill., 24 cm, \$ 16.85. Prentice-Hall Int.

Bogen omhandler hovedpunkter inden for jordbundslæren, der har indflydelse på plantedyrkning. Emnerne behandles på et meget generelt plan, hvilket medfører, at læseren ikke behøver større forkundskaber for at få udbytte af bogen. Den er derfor bestemt for læsere, der vil have en elementær insføring i samspillet mellem jordfysiske og -kemiske parame-

tre og plantedyrkning såsom forskellige næringsstoffers plantetilgængelighed.

Bogen er delt op i 15 kapitler, der hver omhandler specifikke emner som jordvand, kalkning og jordklassificering. Hvert kapitel afsluttes med et summary og en meget sparsom litteraturliste, ofte med henvisninger til bøger af samme tilsnit. I slutningen af kapitlerne findes endvidere en række spørgsmål som læseren skulle kunne besvare ud fra teksten. Bagest i bogen findes en ordliste med fagtermer.

Henrik B. Madsen

Bernd Andreae:

WELTWIRTSCHAFTSPFLANZEN IM WETTBEWERB

Ökonomischer Spielraum in ökologischen Grenzen: Eine produktbezogene Nutzpflanzengeographie.

Berlin 1980, 301 s., ill. + 1 kort, 25 cm, DM 78,-. Walter de Gruyter.

I en kort indledning opridses forskellige lokaliseringfaktorer for landbrugsproduktion (klimatiske, økonomiske og politiske). Derpå udvælges en række produkter til belysning af de konkurrenceforhold, der gælder for planteprodukter i den ikke-socialistiske del af verden - idet forfatteren mener, at konkurrencemomentet i ret høj grad er fjernet i "Østlandene" og erstattet af planlægning.

De valgte grupper er ris, olieplanter, sukkerroer og -rør, sydfrugter, nydelsesmiddelplanter samt gummi og spindstofplanter. Gennemgangen af de enkelte produkter indeholder mange kontante oplysninger om arbejds- og anden indsats i produktionen, vækstperioder, afgrødekombinationer i rotation, vanskeligheder ved monokulturer, driftstrukturens betydning i forskellige egne osv. Dog bærer de fremdragne eksempler stærkt præg af forfatterens egne undersøgelser - en styrke i bevismagten, men en svaghed for en almen lærebog. Især er 60 sider om sukkerproduktionen over-

vejende belyst ud fra Pakistan og Iran.

De mange skematiske oversigter og tabeller samt kildehenvisningerne er bogens styrke.

Kr. M. Jensen

Desmond A. Gillmor:

AGRICULTURE IN THE REPUBLIC OF IRELAND
(Geography of world agriculture, 7).
Budapest 1977, 201 s., ill., 25 cm,
\$ 13.00. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Udviklingen af Irlands landbrug gennem de sidste 300 år er et meget interessant eksempel på menneskets udnyttelse af nogle vanskelige naturforhold under skiftende politiske betingelser.

Det nære britiske marked under den første del af industrialiseringen skabte god afsætning på landbrugsvarer, og det medførte en stor vækst i den irske befolkning fra 2,5 mio. i begyndelsen af 1700-tallet til 8,5 mio. i 1840. Hungerårene i 1840'erne, udvandringerne, opdelingen i alt for små ejendomsenheder, vanskelighederne med at konkurrere på fødevaremarkedet og udviklingen frem mod 1970'erne, hvor Irland i alt kun havde ca. 4 mio. indbyggere (Eire ca. 3 mio.) - alt dette behandles i de indledende kapitler. Dernæst gennemgår forfatteren de enkelte afgrøder og husdyr ved hjælp af diagrammer og kort over udbredelsen. Græslandet er helt dominerende med 85-90% af landbrugsarealet, men afgrødefordelingen på de resterende 10% er meget varierende fra egn til egn, ligesom husdyrholdet også giver muligheder for at opdele Eire i produktionsregioner. Endelig afsluttes bogen med at præsentere en regionalisering på grundlag af dækningsbidragene for afgrøder og animalske produkter.

Mange træk i udviklingen siden 1920'erne er parallelle med danske forhold fx afhængigheden af det britiske marked, statsstøtten i årene fra 1958 til indgangen i EF,

forventningerne til det større marked i Europa osv. - men den store forskel fra Danmark ligger i de klimatiske betingelser, der binder Eire til græsbruget og kvægavlen.

Kr. M. Jensen

Porter W. McDonnell:

INTRODUCTION TO MAP PROJECTIONS
New York 1979, VII, 174 s., ill.,
28 cm, S.Fr. 34, -. Marcel Dekker Inc.

Inden for mange felter af geografien foreligger der i stigende omfang måleresultater fra forskellige dele af verden og dermed en interesse i at sammenligne forskellige fænomener i global skala. Vurderingen af den valgte kortprojektion bør foretages med omhu hvad enten det gælder tolkning af andres resultater eller indplotning af egne på kort i lille målestok.

Bogen udgør et nyttigt redskab til vurdering af forskellige kortprojektioner. Den indeholder en række gennemregnede eksempler og opgaver med løsninger, hvilket gør den egnet til selvstudium. Projektionerne inddeler efter deres egenskaber i forhold til standardparallel eller i: Afstandstro, arealtro og retningstro. UTM-projektionen behandles i et særskilt kapitel. Appendix 3 rummer en nyttig oversigts-tabel, som resumerer projektionernes vigtigste egenskaber. Endelig findes i bogen anvisninger på beregning af rektangulære koordinater ved hjælp af lommeregnerne HP 25 og Texas SR-56.

B. Hasholt

R.R. Rogers:

A SHORT COURSE IN CLOUD PHYSICS
Oxford 1979, XII, 235 s., ill. 21
cm, \$ 13.75. Pergamon Press Ltd.

Bogen indleder med et kapitel om tør lufts termodynamik, hvorefter effekten af vanddamp behandles. I følgende kapitler behandles nedbørs-

dannelsen detaljeret. I den sidste del behandles spændende emner som vejr-radar, vejrændring forårsaget af menneskelig indflydelse og numeriske skymodeller. Bogen er vel-skrevet og forståelig for læsere med nogen matematisk baggrund; der er opgaver efter de enkelte kapitler. Bogen vil være velegnet som introduktion for studerende, som ønsker at gå videre med dette spændende emne.

B. Hasholt

M. Mufakharul Islam:

BENGAL AGRICULTURE 1920-1946
A quantitative study.
Cambridge 1978, XIV, 283 s., 23 cm,
£ 12.50. Cambridge University Press.

'Bengal Agriculture 1920-1946' indledes med en god, lille oversigt over gængse udviklingsøkonomiske teorier. Da basis for en bedømmelse af disse må være ordentlige data, gøres der derefter et forsøg på at revidere disse for Bengalens dyrkede arealer og deres høstudbytter. Ud fra disse søges derefter grunde-ne fundet, til at der i perioden næsten ingen udvikling fandt sted. Efter grundig matematisk-økonomisk behandling kommer forfatteren til det resultat, at det sandsynligvis var mangel på valide, tekniske løsninger, som stoppede udviklingen, hvorimod han skarpt afviser årsager som fx manglende prisbevidsthed etc. Der er tale om et grundigt og interessant arbejde, som fortjener at overvejes, bl.a. i forbindelse med det danske bistandsarbejde i Bangladesh.

Sofus Christiansen

A. G. Wilson & M. J. Kirby:
MATHEMATICS FOR GEOGRAPHERS AND
PLANNERS - 2.ed.

Oxford 1980, XV, 408 s., 24 cm,
indb. £ 12.50, paperback £ 6.95.
Oxford University Press.

Anden udgave af bogen er i alt væsentligt et genoptryk af den tidli-